

Børne- og undervisningsminister Christine Antorini
Kulturminister Marianne Jelved
Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg
Folketingets Kulturdvalg
Kommunernes Landsforenings Børne- og Kulturdvalg

Et forslag om at styrke de undervisningsdimensioner der fremmer elevernes fantasi, kreativitet, samarbejdsevner og innovation: De håndværksmæssige og kunstneriske aspekter i skolen

Vi må skabe en skole i balance

Folkeskolen har gennem de seneste 15-20 år gennemløbet en udvikling med stadigt stigende fokus på den enkeltes udbytte af de fag der giver boglige færdigheder og kompetencer, især fagene dansk (læsning/skrivning), matematik og engelsk har nydt bevågenhed. Endvidere ser det ud til at individuelle prøver og test og en længerevarende suspendering af muligheden for gruppeafgangsprøver har bidraget til en lavere prioritering af tværfagligt og projektorienteret arbejde.

Dette har blandt meget andet indebåret at de praktisk-musiske fag og de håndværksmæssige og kunstneriske dimensioner i undervisningen har mistet terræn, både i status, i praksis, i uddannelsen af undervisere og i anvendelsen af kunstnere i undervisningen.

Alt dette har traditionelt i den danske skole været en af hjørnesteenene i undervisningens bidrag til elevernes personlige udvikling og dannelse, og altså et væsentlig bidrag til at hver enkelt elev kunne opbygge *noget af leve for*.

Samtidig er netop tværfagligheden, projektarbejdet, beskæftigelsen med håndværk og kunst grundelementer i de værdier vi ved betyder noget, når vi ser på hvad fremtidens borgere *skal leve af*: Innovation, kreativitet, evnen til kombination osv.

Den rene aktivitet rækker ikke

I en tid hvor der bliver lagt op til en ny folkeskolelov, og hvor en forøgelse af undervisningen, en udvidelse af skoledagen og et revurdering af undervisningsbegrebet med blandt andet en introduktion af aktivitetstimer, må vi pege på at bevidstheden om de praktisk-musiske fags karakter og de håndværksmæssige og kunstneriske dimensioners betydning må og skal tænkes ind, så folkeskolens elever kommer til at opleve at blive personligt bevægede og ikke blot individuelt aktiverede.

Skolerne må udforme en kunstpolitik

Der har i de seneste 15 år været stillet stadigt mere præcise krav til folkeskolerne og daginstitutionerne om at formulere det der kaldes politikker: en politik for mobbebekæmpelse, en politik for fravær, en politik for sundhed, en politik for tobak og alkohol, en politik for god opførsel og orde... Vi vil gerne plædere for at skolerne pålægges/opfordres til at udforme en politik for kunst og håndværk i skolen.

Begrænsninger og nye muligheder

En sådan politik må være tro mod det der er håndværkets karakteristikum: et indgående kendskab til stoffets/materialets karakter og grænser, hvilket en prioriteret undervisning i det praktisk-musiske område kan tilgodese, samt mod det der er kunstens karakter: en lyst til og et behov for at udforske og udfordre stoffets/materialets grænser og bæreevne, hvilket elevernes møde med kunst og kunstnere kan animere til.

En kombination af disse to egenskaber i omgang med skolens stof og materiale vil netop give hver enkelt elev en respekt for det forhåndenværende og en lyst til at se nye muligheder.

En politik med konkrete mål for elevernes møde med kunst

En skoles politik for kunst og håndværk må dels bygge på disse nævnte karakteristika, og dels tage afsæt i de lokale forhold som byder sig til omkring fysiske rammer, samarbejdspartnere (museer, specifikke tilbud som drama-, billed- og musikskoler, værksteder). Endvidere må skolen have øje for regionale og landsdækkende tilbud og tilskudsordninger som fx den succesfulde huskunstnerordning.

Derved kan det blive muligt at opstille en række konkrete mål i relation til den formulerede politik, fx: at hver elev i løbet af skoleåret skal have mødt en levende kunstner, have været en gang i biografen, have været en gang på museum, oplevet en skolekoncert. . . , og at hver elev i løbet af sit 10 årige skoleforløb skal have været i teater to gange, have været til koncert to gange, have arbejdet sammen med en huskunstner tre gange.

Det bør være en selvfølge at undervisningen i de praktisk/musiske fag altid skal varetages af lærere med de pågældende fag på linje.

Og måske støttet af en vejleder

For at støtte den enkelte skole i at sikre kvalitet og alsidighed i dette arbejde anbefaler vi at der i hver region og i hver større kommune oprettes en stilling som vejleder for området. En sådan vejleder må kunne trække aktive kunstnere ind i skolens hverdag – enten som udøvende der optræder for eleverne, som arbejdende der i en periode kan have værksted på skolen eller som medvirkende i undervisningen jf. den nuværende huskunstnerordning. Endvidere må en sådan vejleder kunne samarbejde med skolens faglærere om at give elevernes forskellige møder med kunstnerne og kunsten et videre fagligt og personlighedsudviklende perspektiv.

København, d. 26. marts 2013

Henrik Petersen
Dansk Kunstnerråd

Lykke Østrup Andersen
Danmarks Billedkunstlærere

Lisbeth Frostholt
Musiklærerforeningen

Jens Raahauge
Dansk lærerforeningen

Kent Bjørnholt
Danmarks Sløjdlærerforening

Anja Schmelling
Danmarks Håndarbejds lærerforening

Karsten Petersen
Danmarks Dramalærerforening